

PATVIRTINTA
ASU senato posėdyje
2013 m. gruodžio 18 d.
Protokolas Nr. 533

**ALEKSANDRO STULGINSKIO UNIVERSITETO
NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ MOKYMOSI
PASIEKIMŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO STUDIJŲ REZULTATAIS
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aleksandro Stulginskio Universiteto neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato tvarką, pagal kurią Aleksandro Stulginskio universitete (toliau Universitetas) vykdomas asmenų, neformalioju ir savaiminiu būdu įgijusių mokymosi pasiekimų (toliau – mokymosi pasiekimai), vertinimas ir pripažinimas studijų rezultatais, šių rezultatų įskaitymas nuosekliose pirmosios ir antrosios pakopų studijose, dalinėse ir papildomosiose studijose, arba įgytų kompetencijų patvirtinimas oficialiu dokumentu siekiant galimybių padidinio darbo rinkoje.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Europos Sąjungos tarybos 2009 m. gegužės 12 d. išvadomis „Dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos (ET2020) (2009/C 119/02), Bukarešto Komunikatu (2012), Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymu (Žin., 1998, Nr. 66-1909), Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu (2009 m. balandžio 30 d. Nr. XI-242), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. V-2319 patvirtintomis „Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo aukštosiose mokyklose rekomendacijomis“.

3. Šiame apraše naudojamos sąvokos:

- **Neformalusis mokymasis** – asmens, darbdavių ir visuomenės interesus atitinkantis švietimas, pasižymintis lanksčiomis mokymosi formomis (kursai, seminarai, paskaitos, neakivaizdinis švietimas ir kt.). Jo turinys reglamentuotas neformaliojo švietimo programomis, kurias baigus gali būti išduodamas mokymosi pasiekimus liudijantis pažymėjimas;

- **Savaiminis mokymasis** – nuolatos vykstantis mokymasis visuomeninės, profesinės veiklos bei laisvalaikio metu, kurio motyvas dažniausiai sąlygotas individo pažinimo poreikių;

- **Mokymosi pasiekimai** – pretendento žinios, gebėjimai, įgūdžiai ir vertybinės nuostatos, kurias asmuo gali atskleisti ir pagrįsti mokymosi pasiekimų vertinimo metu;

- **Studijų rezultatai** – įgytos žinios, gebėjimai, vertybinės nuostatos, kurių pasiekimo lygis yra įvertinamas pažymiu pagal Universitete taikomą vertinimo sistemą.

- **Pretendentas** – asmuo, siekiantis, kad jo mokymosi pasiekimai, įgyti mokantis neformaliai ir savaiminiu būdu, būtų pripažinti studijų rezultatais ir yra pasirašęs su universitetu mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais sutartį;

- **Mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais sutartis** – Universiteto rektoriaus ar jo įgalioto asmens ir pretendento pasirašytas susitarimas, kuriame apibrėžti šalių santykiai ir išipareigojimai mokymosi pasiekimų vertinimo, pripažinimo studijų rezultatais, įskaitymo ir įforminimo atžvilgiu;

- **Studijų kokybės ir inovacijų centras** – Universiteto akademinės infrastruktūros padalinys, organizuojantis mokymosi pasiekimų vertinimą ir jų pripažinimą studijų rezultatais;

- **Konsultantas** – asmuo, konsultuojantis pretendenta, kaip pasirengti mokymosi pasiekimų vertinimui ir surinkti mokymosi pasiekimų įrodymus;
- **Konsultacijų žurnalas** – dokumentas, kuriame vedama pretendentams teikiamų konsultacijų apskaita;
- **Mokymosi pasiekimų aplankas (portfolio)** – pretendento mokymosi pasiekimų įrodymų (pažymėjimų, pažymų, darbdavio atsiliepimų, projektų, planų, profesinės veiklos ataskaitų, savianalizių, įrašų ir kt.), kuriais pagrindžiami mokymosi pasiekimai, rinkinys;
- **Mokymosi pasiekimų vertinimas** – procesas, kurio metu vertinami pretendento mokymosi pasiekimai ir juos pagrindžiantys įrodymai;
- **Mokymosi pasiekimų vertinimo procedūra** – nuosekli pretendento mokymosi pasiekimų vertinimo, atliekamo Universitete, metodų ir veiksmų eiga;
- **Vertinimo komisija** – fakulteto dekanu sudaryta iš ne mažiau kaip 3 dėstomo dalyko srityje kompetentingų dėstytojų komisija, kuri atlieka pretendento neformaliojo ir savaiminio būdu įgytų mokymosi pasiekimų vertinimą ir nustatanti jų atitikimo studijų dalyko rezultatams lygį (pažymiu).
- **Vertinamasis pokalbis** – mokymosi pasiekimų vertinimo būdas, kai pretendentas žodžiu vertintojui pagrindžia mokymosi pasiekimus ir pakomentuoja mokymosi pasiekimų aplanke (portfolio) pateiktus įrodymus. Vertinamasis pokalbis fiksuojamas nustatytos formos pokalbio protokole.
- **Įvertinimas** – mokymosi pasiekimų atitikmens studijų rezultatams išraiška pažymiu pagal Universitete taikomą vertinimo sistemą.
- **Mokymosi pasiekimų pripažinimas studijų rezultatais** – procesas, kurio metu atliekamas pretendento mokymosi pasiekimų, įgytų mokantis neformaliojo ir/ar savaiminio būdu, atitikimo studijų dalyko (-ų) rezultatams pripažinimas;
- **Studijų rezultatų įskaitymo kortelė** – nustatytos formos dokumentas, kuriame įrašomi neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo pagrindu įskaitytų dalykų pavadinimai, dalykų apimtis kreditais ir įvertinimas pažymiu;
- **Studijų rezultatų įskaitymo koordinatorius** – prorektorius, atsakingas už studijas ar kitas rektoriaus paskirtas asmuo, atsakingas už studijų rezultatų įskaitymą.

II. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO PRINCIPAI

4. Neformaliojo ir savaiminio būdu įgytų mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo metu reikia laikytis šių principų:

4.1. **Prieinamumo principas.** Mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais procese gali dalyvauti kiekvienas savanoriškai apsisprendęs asmuo, kuris siekia įgyti kvalifikaciją, sąmoningai planuoja tolesnes studijas aukštojoje mokykloje. Suinteresuoti asmenys gali siekti, kad jų neformalio ir savaiminio būdu įgyti mokymosi pasiekimai būtų vertinami ir pripažįstami neatsižvelgiant į jų įgijimo būdą.

4.2. **Lankstumo principas.** Kiekvienam pretendentui mokymosi pasiekimų vertinimas ir pripažinimas planuojamas individualiai, priklausomai nuo mokymosi pasiekimų įrodymų ir profesinės veiklos patirties.

4.3. **Skaidrumo principas.** Išskirtinis dėmesys procedūrų, reikalavimų ir vertinimo aiškumui, lygių galimybių užtikrinimui, vertinimo rezultatų aptarimui.

4.4. **Objektyvumo principas.** Pretendento neformalio ir savaiminio būdu įgyti mokymosi pasiekimai vertinami kompetentingų dėstytojų komisijoje derinant ir jungiant įvairius vertinimo metodus ir vengiant vertintojo subjektyvaus požiūrio į vertinimo procedūras, kriterijus ar vertinamą kandidatą.

4.5. **Prilyginamumo principas.** Neformalio ir savaiminio būdu įgyti mokymosi pasiekimai vertinami pagal atitinkamoje studijų programoje įvardintus studijų rezultatus.

4.6. **Atsakomybės principas.** Pretendentas yra atsakingas už pateiktus įrodymus apie neformaliu ir savaiminiu būdu įgytus mokymosi pasiekimus: pažymėjimus, pažymas, darbdavių atsiliepimus, projektus, savianalizes, vaizdo ir garso įrašus, darbų pavyzdžius ir kt.

4.7. **Kompetentingumo principas.** Pretendento efektyvi ir kokybiška raiška, susijusi su neformaliu ir savaiminiu būdu įgytų žinių ir gebėjimų praktišku demonstravimu.

III. MOKYMOŠI PASIEKIMŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO STUDIJŲ REZULTATAIS ORGANIZAVIMAS

5. Mokymosi pasiekimų vertinimo procedūroje gali dalyvauti Universiteto studentai, klausytojai ir Universitete nestudijuojantys asmenys, turintys bent vidurinę išsilavinimą. Asmuo tampa pretendentu įgytiems mokymų pasiekimams įvertinti ir pripažinti, kai jis:

- pateikia raštišką prašymą Universiteto rektoriui dėl neformaliu ir savaiminiu būdu įgytų pasiekimų įvertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais;

- pasirašo sutartį su Universitetu dėl mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais sutartį, kurioje apibrėžiami abiejų šalių įsipareigojimai.

6. Mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais procesas susideda iš šių etapų: informavimo, konsultavimo, vertinimo, studijų rezultatų įskaitymo.

7. Pradinį informavimą prieš prašymo pateikimą ir tolesnį pretendentų informavimą atlieka Studijų kokybės ir inovacijų centras. Informavimo metu pristatomi mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais principai, procedūros, vertinimo ir pripažinimo finansinės sąlygos, padedama atrinkti studijų dalykus, kurių studijų rezultatai gali būti įskaityti pagal pretendento deklaruojamus neformaliu ir/ar savaiminiu būdu įgytus mokymosi pasiekimus. Pasirašius sutartį, Studijų kokybės ir inovacijų centras bendraudamas su atitinkamo fakulteto dekanu, pretendentui paskiria konsultantą.

8. Konsultavimas yra procesas, kurio metu konsultantas padeda pretendentui pasirengti vertinimui: planuoti mokymosi veiklą, surinkti turimus atskirų dalykų studijų rezultatus atitinkančius mokymosi pasiekimų įrodymus, patariama kaip parengti mokymosi pasiekimų aplanką (portfolio).

9. Pretendentui yra skiriama pirminė konsultacija (ne mažesnė, nei 1 akademinė valanda, trukmės), paskesnės konsultacijos – pagal pretendento išreikštą poreikį. Teikiamų konsultacijų pretendentams apskaita žymima mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais procedūros konsultacijų žurnale.

10. Konsultantas tikrina įrodymų autentiškumą, atitikimą dalykų studijų rezultatams bei šiuolaikiniam švietimo sistemos reikalavimams. Konsultantas vadovaujasi ugdomojo vertinimo principais, teikdamas pretendentui informaciją apie jo mokymosi pasiekimus ir identifikuodamas pretendento galimybes juos gerinti. Konsultantas turi žinoti konsultavimo procesų eigą, konsultavimo metodus, turi gerai išmanyti studijų programos ir jos studijų dalykų tikslus, studijų rezultatus ir turinį, žinoti programos studijų rezultatų, atskirų dalykų studijų rezultatų, studijų ir vertinimo metodų sąsajas.

11. Vertinimo etapas pradedamas, kai pretendentas pateikia Studijų kokybės ir inovacijų centro direktoriui parengtą ir su konsultantu suderintą mokymosi pasiekimų aplanką (portfolio). Studijų kokybės ir inovacijų centro direktorius inicijuoja vertinimo komisijos sudarymą fakultete, kuriame vykdoma pretendentui aktuali studijų programa. Dekanas savo potvarkiu sudaro vertinimo komisiją, kuri išanalizuoja mokymosi pasiekimų aplanko (portfolio) turinį, organizuoja vertinamąjį pokalbį, vertina pretendento mokymosi pasiekimus ir nustato jų atitikimo studijų dalyko rezultatams lygį. Jei pretendentas įrodo turintis atitinkamus mokymosi pasiekimus ir juos grindžiančias žinias, gebėjimus ir įgūdžius, aprašytus programos studijų rezultatuose, jam yra suteikiami atitinkamos studijų programos dalies kreditai.

12. Vertinimo komisija pokalbio su pretendentu turinį fiksuoja pokalbio protokole (2 priedas), esant teigiamam vertinimui pildo Studijų rezultatų įskaitymo kortelę (3 priedas). Jei mokymosi pasiekimų aplanke pateikti įrodymai tik iš dalies pagrindžia pretendento

pasiekimus, vertinimo komisija nusprendžia, kokiais vertinimo metodais bus vertinama papildomai ir skiria naują pasiekimų vertinimo datą ir laiką (fiksuojuama protokole) ir apie tai informuoja pretendenta. Vertinimo komisija parengtus dokumentus perduoda Studijų kokybės ir inovacijų centrai.

13. Jeigu atlikus vertinimą paaiškėja, kad pretendentas nepateikė pakankamai įrodymų apie turimus mokymosi pasiekimus ir negali jų pademonstruoti kitais būdais, jam rekomenduojami papildomi užsiėmimai, tam kad būtų galima užskaityti atitinkamus studijų programos kreditus.

14. Mokymosi pasiekimų pripažinimą studijų rezultatais pagal vertinimo komisijos sudarytus dokumentus organizuoja Studijų kokybės ir inovacijų centras, kuris patikrina dokumentų įforminimo teisingumą ir pretendentui įvykdžius finansinius įsipareigojimus, pateikia dokumentus studijų rezultatų įskaitymo koordinatoriui tvirtinti. Priklausomai nuo pretendento prašyme išreikštų pageidavimų, studijų rezultatų įskaitymo dokumentai:

14.1. perduodami atitinkamo fakulteto dekanatui, kad studijų rezultatai būtų įskaitomi į studijų rezultatų apskaitos dokumentus ir duomenų bazes.

14.2. panaudojami Akademinės pažymos pagal įskaitytus studijų rezultatus parengimui ir išdavimui.

15. Visi vertinimo dokumentai (Studijų rezultatų įskaitymo kortelė, pretendento mokymosi pasiekimų aplankas, užpildyti testai, pokalbio protokolai ir kt.) saugomi Studijų kokybės ir inovacijų centre 5 metus, po to perduodami saugoti Universiteto archyvui.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais procese gali būti įskaitoma ne daugiau kaip 75 proc. ketinamos studijuoti programos apimties. Šia tvarka negali būti įskaitomas studijų baigiamasis darbas.

17. Jei pretendentas nesutinka su sprendimu dėl mokymosi pasiekimų įvertinimo, jis turi teisę pateikti apeliaciją rektoriui, kuris pretendento apeliacijai išnagrinėti sudaro apeliacinę komisiją. Apeliacijos dėl pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais galimos, neatsižvelgiant į tai, kad pagal Universiteto apeliacijų tvarką (Senato 2007 m. lapkričio 21 d posėdžio protokolas Nr. 470) apeliacijos objektu negali būti komisijų kolegialiai atlikti studijų rezultatų įvertinimai. Pretendentų apeliacijos nagrinėjamos laikantis Universiteto apeliacijų tvarkos ir terminų.

18. Už konsultavimą ir dalyvavimą mokymosi pasiekimų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais procese pretendentas turi sumokėti Universiteto tarybos nustatyto dydžio mokestį.

19. Už konsultacinį darbą bei darbą vertinimo komisijose dėstytojams ir kitiems darbuotojams apmokama papildomai Universiteto rektorius nustatyta tvarka.
